

Jacob Dahlgren & Sonja Larsson

ANDERS OLOFSSON · 23 JANUARI 2026

Året är 1990, och Olle Borg debuterar på galleriet Konstruktiv Tendens i Stockholm. I gallerilokalen råder en uppsluppen stämning när konstruktivismens diehards med stjärnögd förundran betraktar verken av en ung konstnär som kanske ska säkerställa konstruktivismens överlevnad. Jag minns den bubblande stämningen, som jag inte kunde begripa. Olle Borg gjorde ju precis motsatsen till vad konstruktivismen står för: renheten och den världsfrånvända abstraktionen hade försatts i ett tillstånd av nedbrytning och sönderfall. Framtiden och det förgångna förenades i ett ögonblick av förgänglighet, som samtidigt gestaltades med ett stort mått av konsthistorisk ömhet.

Jag inser varför minnet av detta utställningsbesök aktiveras när jag stiger in i Jacob Dahlgrens utställningsrum hos Andréhn-Schiptjenko. Mycket har att göra med bägge konstnärernas förhållande till den gren av den moderna konsten som helst vill fly verkligheten in i sin egen värld. Dahlgrens nya utställning är en

upphottad retrospektiv som omfattar verk hämtade från de senaste 20 årens produktion. Här är det inte tal om någon sparsmakad och utglesad presentation i klassisk vita-kuben-stil. Lokalen är sprängfylld med verk i olika storlek och teknik, en stor del av dem har monterats på en gallerliknande rumsavdelare mitt i rummet. Över golvet breder ett rutmönster ut sig, till synes ett sätt att hålla den bångstyriga samlingen objekt på plats.

Jacob Dahlgren har varit den konkreta konstens anda trogen ända sedan debuten i början av 2000-talet. Men det är en anda som han tillåtit sig att omtolka ganska drastiskt, hela tiden med ett flyhänt och lekfullt anslag. Verket "Heaven is a Place on Earth" från 2006 slår an tonen: IKEA-vågar i rött, vitt och blått har arrangerats i en omsorgsfullt placerad kvadrat. De ligger och lurpassar på besökaren alldeles innanför entrédörren, och utmanar oss – kliver vi på och kontrollerar vår vikt, eller nöjer vi oss med att bara betrakta på avstånd?

Denna strävan att dyrka upp modernismens altarskåp och ge spelrum för plötsliga infall och fria associationer går som en röd tråd genom hela Jacob Dahlgrens konstnärskap. Det är fel att hävda att han driver med konkretismens

evangelium, snarare vill han påvisa hur nära dess ofta världsfrånvända teoribildning ligger den svettiga och bökiga verklighet där vi alla samsas om utrymmet. Så kan en trave platsgalgar formas till en böljande, abstrakt form och ett knippe blyertspennor anta skepnaden av monolitiska skulpturer. Eller så sammanställs slitna slippapper i konstellationer som leder tankarna till nonfigurativt måleri. Jacob Dahlgren devalverar inte finkonstens kulturella kapital. Han visar tvärtom att dess rikedomar finns i vår egen vardag, bara vi stannar upp och ser oss omkring lite mer noggrant.

I andra änden av stan arbetar Sonja Larsson vidare på sitt koncept där abstraktionen får liv av energin som uppstår i handens arbete med färg och duk. Hon tar Agnes Martins praktik ännu ett steg längre i och med att abstraktionen och det fysiska måleriet förses med ett fönster ut mot en verklighet som på en vetenskaplig nivå inte är materiell utan består av vågformer. Titlar som "Voyager", "Odyssey" och "The Star" – liksom utställningens titel "Transmissions" – antyder att fokus är vänt utåt mot universum snarare än, som hos Jacob Dahlgren, inåt mot den prosaiska vardagen. Sonja Larsson bekänner sig heller inte till Dahlgrens rufsiga street-estetik. Här är det i stället radioastronomins dammfria laboratorium som erbjuder spelplanen.

Betraktar man hennes målningar på riktigt nära håll blir man varse hur genomarbetad strategin är som ligger bakom varje moment i arbetsprocessen. Linjer dras ut, täcks och förstärks i lager på lager tills de geometriska figurer hon bygger upp på duken har balanserats mot varandra i fulländad harmoni. Men där släpper hon ledstången. Bildernas översta lager får en injektion av instabilitet genom svärmar av små färgstänk, som rymdstoft på teleskopets lins.

Anders Olofsson

Andréhn-Schiptjenko, Linnégatan 31, Stockholm. Pågår 15 januari – 21 februari. Cecilia Hillström Gallery, Hudiksvallsgatan 8, Stockholm. Pågår 15 januari – 14 februari 2026